

Frits Johannesen

Mítt undurfulla lítla land

Nú hevur Gerhard Lognberg givið ilt av sær um heiðurslønir og symfoniorkestrið. Ofta er í syndini sitið, og ikki tað sanna gitið. Hvat hava tey, sum skriva her á landi - yrkingar, skaldsøgur o. s. fr. fingið í sín lut av klingandi málm? Lítið og einki... men tey blíva við at skriva, hóast hesa trongu støðu... tann, sum æru býður, er æru verdur, og teimum, tú nýtir gott av, skalt tú rósa. Hvi kunnu hesi fólk og listafólk í síni heild ikki fáa nakrar krónur úr okkara felags kassa? Hetta plagar at vera góður javnaðarpolitikkur. Gerhard, lukka, aftur til munnharpuna..... tú hevur fingið okkurt skeivt í rangastrúpan.

Mítt undurfulla lítla land

Eva Chortsen/ Frits Johannesen

1. Mítt undurfulla lítla land, so stórbært er, so milt og blítt. Ver tú fremst, har tú kanst. Okkar' virðileiki, ert tú í friðarligum stríð' for lív, um líkarætt, er vár trú.
2. Mítt undirfulla lítla land, so stórbært er, so milt og blítt; at lata gluggan upp er ein føgur myndatala, at síggja mangt, sum fjøllbroytt er, ið raknar við úr dvala.
3. Mítt undurfulla lítla land, so stórbært er, so milt og blítt. Bert tann, sum margfalt sær, sær mangt nýtt, sum er ein loyna, sum fólkastýri oysir av, við hjartarót man goyma.
4. Mítt undurfulla lítla land so stórbært er, so milt og blítt. Lat orðið verða frítt. Tað er bót til fólkaræði, lat allar røddir mótast tá í spekt í sama lagi.
5. Mítt undurfulla lítla land, so stórbært er, so milt og blítt. Gakk fram í tign og trú, lat alt smálígt okkum gloyma. Tín styrki er so stórbær, sjálvt eitt lítið land kann goyma.

Altarborð uppi á Gjógvarafjalli

Thormund Johannesen
Skipsførari &
Skipsverkfrøðingur M.Sc.

Veidirættindi á uppboðssølu?

Fyri eini 10 árum síðani mælti Búskaparráðið til, at fiskirættindi undir Føroyum blivu seld á uppboðssølu. Síðan hava vit hoyrt og sæð argument bæði fyri og imóti.

Um hettar er ein góð skipan er ilt at meta um, tí, mær vitandi, er hon ikki nógv roynd.

Ein roynd bleiv tó gjørd í fjør í samband við makrelbýti, og harav kann nakað lærast.

Í sjeytiárunum vórðu flakavirki bygd á næstan hvørjum tanga, og eisini bleiv í fiskivinnupolitikk-inum hædd tikin fyri, at rávrugrundarlag var runt alt landið.

Ílla gekst tó flakavirkjunum at fáa endarnar at røkka saman, og tí bleiv politiskt skipað soleiðis fyri, at eitt miðal væl ríkið flakavirki skuldi hava eitt ávíst skiftisíkast fyri hvørt kilo av fiski.

Við grundarlagi í roknskapinum fyri øll flakavirki, bleiv so ein ávisur kilostudningur veittur gjøgnum Ráfiskagrunnin, so setningurin um skiftisíkastíð hjá tí miðal væl ríkna flakavirkinum varð náddur.

Hvat henda skipan førði til, kenna vit helst sviðan av enn tann dag í dag. At vit í dag hava eitt burðartal sum í 30'unum, skyldast fyri stóran part hesi skipan, sum koyrði alt samfelagið á heysin fyrst í 90'unum, og fólk rýmdu av landinum.

Hugsa vit okkum at onkur í 80'unum kom við hesum uppskoti:

- Flakavirkjum skal ikki tryggjast rávøra í fiskivinnupolitikk-inum
- Allur stuðul umvegis Ráfiskagrunnin skal avtakast
- Flakavirkini skulu virka eftir marknað-

artreytum og keypa alla sína rávøru á uppboðssølu

Viðkomandi hevði verið verbalt avhølvður. Argumentini móti slíkum ørvitistosi høvdu verið mong:

- Hvør vil reka eitt flakavirki uttan nakra sum helst trygd fyri rávøru?
- Eingin vil figgja eitt flakavirki, har tú ikki hevur trygd fyri rávøru!
- Hvussu kanst tú hava fólk í arbeiði, um tú ikki veitst um tú fært nakra rávøru?
- Fært tú onki á uppboðssølu ein dag, skal tú so senda fólkið til hús?
- Hattar endar við at nakrir fáir ríkmenn/strámmenn keypa allan fiskin, osv....

Nei hasin, við slíkum ørvitis uppskoti, hevur ikki skil fyri at reka flakavirki, hevði helst eisini verið sagt um hann.

Men hvør er so støðan í dag?

Flakavirkini verða ríkin eftir marknaðartreytum og keypa rávøruna á uppboðssølu. Støðan er nokk ikki verri enn áðrenn vit finga uppboðssøluna, kanska betri, og letur eitt flakavirki aftur, eru bæði aktørar og figgingarstovnar klárir við nýggjum kapitali og figging, so aftur kann farast í gongd.

Eg sigi ikki, at søla av veiðirættindum umvegis uppboðssølu er besta loysnin, men eg vóni samtíðis heldur ikki, at vit aftur eina ferð koyra landið á heysin, áðrenn vit finna út av at lata marknaðarkreftirnar ráða, heldur enn við politiskum reguleringum at stýra fiskivinnuni í ov stóran mun.